

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

**ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΟΤΑ (Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΒΑΘΜΟΥ),
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ-ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ**

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 205
Τ.Κ. : 118 53, Αθήνα
Πληροφορίες : [REDACTED]
Επιθεωρήτρια - Ελέγκτρια
Τηλέφωνο : [REDACTED]
e-mail : [REDACTED]

15 Απριλίου
Αθήνα 15 Μαρτίου 2022
Αριθμ. πρωτ.: 5423

ΠΡΟΣ:
κ. Θεόδωρο Διαμαντίδη

ΚΟΙΝ:
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας
Λεωφόρος Μεσογείων 227-231
155 61 ΧΟΛΑΡΓΟΣ

**ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις:

- 1) Άρθρο 10 του Συντάγματος.
- 2) Του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα του άρθρου 82 παρ. 6.
- 3) Του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.
- 4) Των άρθρων 4 και 5 του Ν. 2690/1999 (Α΄ 45), Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.
- 5) Του ν.4624/2019, «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις», ως ισχύει.
- 6) Του Π.Δ. 28/2015 (Α΄ 34), Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία.
- 7) Την αριθ. Υ93/14.7.2021 (τ. Υ.Ο.Δ.Δ/549), «Διαπιστωτική πράξη για τον διορισμό του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας» του Πρωθυπουργού.
- 8) Η με αριθ. πρωτ. 36068/2021 αίτηση του κ. Θεόδωρου Διαμαντίδη προς τη Στρατολογική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης.
- 9) Την με αριθ. πρωτ. 246240/11.1.2022 αίτηση του κ. Θεόδωρου Διαμαντίδη προς το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και το Α.Π. Φ.429.39/38/351333 - Σ.1334/15-2-2022, απορριπτικό του αιτήματος αυτού, έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
- 10) Την με ημερομηνία κατάθεσης 24.2.2022 και αριθ. πρωτ. 5423/24.2.2022 ενδικοφανή προσφυγή του άρθρου 62 παρ. 4 του ν. 4727/2020, του κ. Θεόδωρου Διαμαντίδη ενώπιον της Εθνικής Αρχής

Διαφάνειας κατά της απόρριψης της ως άνω αίτησής του και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

11) Το με ημερομηνία κατάθεσης 25.2.2022 και αριθ. πρωτ. 5631/28.2.2022 συμπληρωματικό υπόμνημα του κ. Θεόδωρου Διαμαντίδη ενώπιον της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης 24.2.2022 και αριθ. πρωτ. 5423/24.2.2022 ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 62 παρ. 4 του ν. 4727/2020, του κ. Θεόδωρου Διαμαντίδη ενώπιον της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας κατά της απόρριψης της ως άνω αίτησής του, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Α. Ο προσφεύγων υπέβαλε προς το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας την υπ' αριθ. 246240/11.1.2022 αίτηση, με την οποία ζήτησε να του χορηγηθούν έγγραφα για περαιτέρω χρήση, που αφορούν στις αιτήσεις αναγνώρισης αντιρρησιών συνείδησης που έχουν διαβιβαστεί στο ΓΕΕΘΑ προς κρίση από τα έτη 2012 έως 2021 (κατ' άρθρον 61 ν.3421/2005, Α'302, απασχόληση αντιρρησιών συνείδησης που έχουν αναγνωριστεί για εκπλήρωση εναλλακτικής θητείας αντί στρατιωτικής).

Ειδικότερα, ζήτησε: «... σε ηλεκτρονική μορφή τα παρακάτω στοιχεία που αφορούν τις αιτήσεις αναγνώρισης αντιρρησιών συνείδησης που έχουν διαβιβαστεί στο ΓΕΕΘΑ προς κρίση, για καθένα από τα έτη 2012 έως 2021:

1. Πλήθος εισερχόμενων αιτήσεων
2. Πλήθος εισερχόμενων αιτήσεων κατ' επίκληση θρησκευτικών λόγων
3. Πλήθος εισερχόμενων αιτήσεων κατ' επίκληση λοιπών λόγων
4. Πλήθος γνωμοδοτήσεων της ειδικής επιτροπής προς τον ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ
5. Πλήθος θετικών γνωμοδοτήσεων της ειδικής επιτροπής προς τον ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ
6. Πλήθος γνωμοδοτήσεων της ειδικής επιτροπής προς τον ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις κατ' επίκληση θρησκευτικών λόγων
7. Πλήθος θετικών γνωμοδοτήσεων της ειδικής επιτροπής προς τον ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις κατ' επίκληση θρησκευτικών λόγων
8. Πλήθος γνωμοδοτήσεων της ειδικής επιτροπής προς τον ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις κατ' επίκληση λοιπών λόγων
9. Πλήθος θετικών γνωμοδοτήσεων της ειδικής επιτροπής προς τον ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις κατ' επίκληση λοιπών λόγων
10. Πλήθος αποφάσεων ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις αναγνώρισης
11. Πλήθος θετικών αποφάσεων ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις αναγνώρισης
12. Πλήθος αποφάσεων ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις αναγνώρισης κατ' επίκληση θρησκευτικών λόγων
13. Πλήθος θετικών αποφάσεων ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις αναγνώρισης κατ' επίκληση θρησκευτικών λόγων
14. Πλήθος αποφάσεων ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις αναγνώρισης κατ' επίκληση λοιπών λόγων
15. Πλήθος θετικών αποφάσεων ΥΕΘΑ/ΑΝΥΕΘΑ για αιτήσεις αναγνώρισης κατ' επίκληση λοιπών λόγων ...».

Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας με την αιτιολογία ότι τα αιτούμενα στοιχεία άπτονται ζητημάτων εθνικής άμυνας καθόσον, όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 59-65 του ν.3421/2005, η υπαγωγή στο εν λόγω νομοθετικό πλαίσιο υποκαθιστά την υποχρέωση προς στράτευση και επομένως επηρεάζει τη διάρθρωση του υπηρετούντος προσωπικού στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Κατά της απόρριψης της εν λόγω αίτησής του, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας την υπ' αριθ. 5423/24.2.2022 ενδικοφανή προσφυγή του άρθρου 62 παρ. 4 του Ν. 4727/2020, καθώς και το αριθ. πρωτ. 5631/28.2.2022 συμπληρωματικό υπόμνημα.

Από τα κατατεθέντα έγγραφα διαπιστώνεται ότι:

1. Ο προσφεύγων έχει υποβάλει την από 15.11.2021 αίτηση προς τη Στρατολογική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης για την αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης.
2. Με τις αρ. 23129/21.9.2011 και 198/17.7.2012 Ερωτήσεις βουλευτών ζητήθηκαν στοιχεία, όμοιου και ευρύτερου περιεχομένου με το αίτημα του προσφεύγοντος, από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, οι οποίες απαντήθηκαν αναλυτικά με τα Α.Π. Φ.900^α/8834/12224/11.10.2011 και Φ.900^α/9156/12658/10.8.2012 έγγραφα του Γραφείου Κοινοβουλευτικού ελέγχου του Υπουργείου, αντίστοιχα. Και οι δυο ως άνω απαντήσεις αναφέρουν αναλυτικά στοιχεία για τους αντιρρησίες συνείδησης των ετών 2002-2012, ενώ η δεύτερη περιλαμβάνει επιπλέον και αναλυτικά στοιχεία απόδοσης κλάσεων, καταταγέντων ανά κλάδο, ανυπότακτων, μη καταταγέντων, στρατεύσιμων με αναβολή υγείας κ.ά. για την ίδια χρονική περίοδο. Τόσο οι ερωτήσεις, όσο και οι απαντήσεις είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Ελληνικού Κοινοβουλίου (hellenicparliament.gr) στην ενότητα «Μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου».

Β. Στον Ν.3421/2005 «Στρατολογία των Ελλήνων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 78 εδ. ζ' και θ' Ν.3883/2010 (Α' 167), 12 παρ. 9 Ν.4361/2016 (Α' 10) και 23 περ. 2 και 3 Ν.4609/2019 (Α' 67), ορίζονται τα ακόλουθα:

-Άρθρο 61 Τρόπος εκπλήρωσης της άοπλης στρατιωτικής υποχρέωσης ή της εναλλακτικής υπηρεσίας

«1. Η εναλλακτική υπηρεσία εκπληρώνεται σε υπηρεσίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 1943/1991 (Α' 50) και αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 3229/2004 (Α' 38) και συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, σε περιοχές εκτός της περιφέρειας κατοικίας των ενδιαφερομένων.

2. Το Σεπτέμβριο κάθε έτους το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας προσκαλεί τους φορείς της παραγράφου 2 (1) του άρθρου αυτού να δηλώσουν αν επιθυμούν να απασχολήσουν κατά το επόμενο έτος άτομα που δικαιούνται να εκπληρώσουν εναλλακτική υπηρεσία, καθώς και τα καθήκοντα που θα ασκούν. Εφόσον δεν προσφερθούν θέσεις αντίστοιχες με τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, ο φορέας εκπλήρωσης εναλλακτικής υπηρεσίας καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού.»

-Άρθρο 62 Υπαγωγή των αντιρρησιών συνείδησης

«1. Η Υπαγωγή των αντιρρησιών συνείδησης στις διατάξεις του νόμου αυτού και η (κατά περίπτωση) διάθεσή τους στους φορείς του δημόσιου τομέα για εναλλακτική υπηρεσία (ή η κατάταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις για άοπλη στρατιωτική υποχρέωση), γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ύστερα από γνωμοδότηση ειδικής επιτροπής, που εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων αναγνώρισης των ενδιαφερομένων ως αντιρρησιών συνείδησης είτε μέσα από τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν είτε και αυτοπροσώπως, εφόσον αυτό απαιτείται και αποτελείται από: α. Τρεις (3) καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Περιφέρειας Αττικής με ειδικότητα στη φιλοσοφία ή στις κοινωνικές - πολιτικές επιστήμες ή στην ψυχολογία ή στη νομική. β. Έναν σύμβουλο ή πάρεδρο του

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. γ. Έναν (1) ανώτερο αξιωματικό του Κοινού Νομικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων. 2. Τα μέλη της επιτροπής, καθώς και ίσος αριθμός αναπληρωματικών ορίζονται για δύο έτη, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

-Άρθρο 63 Δικαιολογητικά, προθεσμίες και διαδικασία υπαγωγής και κατάταξης

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα δικαιολογητικά και οι προθεσμίες κατάθεσής τους, ο χρόνος σύγκλησης και ο τρόπος λειτουργίας της ειδικής επιτροπής, η διαδικασία υπαγωγής, κατάταξης, τοποθέτησης και μετάθεσης, ο τρόπος στρατολογικής παρακολούθησης, καθώς και κάθε λεπτομέρεια, αναγκαία για την εφαρμογή των σχετικών με τους αντιρρησίες συνείδησης διατάξεων του νόμου αυτού.

Σε εφαρμογή της ως άνω εξουσιοδοτικής διάταξης, εκδόθηκε η αριθμ. Φ.420/79/81978/Σ.300/21-12-2005 (Β' 1854) Απόφαση Υπουργού Εθνικής Άμυνας με την οποία ρυθμίστηκαν οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του Ν.3421/2005.

Δυνάμει των ανωτέρω, κατόπιν σχετικού εγγράφου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, εκδίδονται ετησίως προσκλήσεις ενδιαφέροντος από το Υπουργείο Εσωτερικών προς τους εποπτευόμενους φορείς αυτού (δήμους, περιφέρειες, ΝΠΔΔ αυτών και Συνδέσμους ΟΤΑ) για την συγκέντρωση των αιτημάτων των ενδιαφερόμενων εξ αυτών και την αποστολή τους στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για τις δικές του ενέργειες.

Στον Ν.2292/1995 (Α'35) «Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, διοίκηση και έλεγχος των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις», ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Η Εθνική Άμυνα περιλαμβάνει το σύνολο των λειτουργιών και δραστηριοτήτων, που αναπτύσσονται από το Κράτος, με σκοπό την προστασία της εδαφικής ακεραιότητας, της εθνικής ανεξαρτησίας και κυριαρχίας και της ασφάλειας των πολιτών εναντίον οποιασδήποτε εξωτερικής επίθεσης ή απειλής, καθώς και την υποστήριξη των εθνικών συμφερόντων.».

Γ. Στο άρθρο 10 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

«Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον, που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο. 2...3. Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει...».

Επιπλέον στο άρθρο 4, Ν.2690/99 (και άρθρο 1, ΠΔ 28/15), Διεκπεραίωση υποθέσεων από τη Διοίκηση, ορίζεται ότι: «1. α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες...β ... 2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. 3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. Οι διοικητικές αρχές οφείλουν, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, να

χορηγούν αμέσως πιστοποιητικά και βεβαιώσεις. Αν η άμεση χορήγηση τούτων δεν είναι δυνατή, αυτά αποστέλλονται ταχυδρομικώς, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών, στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί...» και στο άρθρο 5 ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. 3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβιάζεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης. 4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν. 5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας. 6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παραγράφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι (20) ημέρες».

Σύμφωνα με τις αρ.94/2013 (Ολομέλεια), 3938/2013, 1214/2010 και 3130/2000 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και τις αρ.535/2008 (Ολομέλεια), 34/2017, 256/2011, 589/2005 και 326/2005 Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως ενδιαφερόμενος νοείται όχι μόνον αυτός που θεμελιώνει συγκεκριμένο έννομο συμφέρον αλλά και οποιοσδήποτε μπορεί, ως εκ της ιδιότητάς του, να επικαλεσθεί το ενδιαφέρον του για τη γνώση του περιεχομένου συγκεκριμένων διοικητικών εγγράφων. Εύλογο ενδιαφέρον για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης σε διοικητικά έγγραφα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 Ν. 2690/99, νοείται εκείνο το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης, προσωπικής εννόμου σχέσεως, συνδεόμενης με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητείται η πρόσβαση και όχι βεβαίως το ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων της Διοίκησης και την τήρηση των νόμων.

Περαιτέρω στις διατάξεις του Κεφαλαίου Ι' «Ανοικτά δεδομένα και περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα (Ενσωμάτωση στην Ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Ιουνίου 2019 για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα - Αναδιατύπωση) του Ν. 4727/2020 ορίζονται τα ακόλουθα:

-Άρθρο 59 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής ανοικτών δεδομένων

«1. Αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου είναι: (α) η αναδιατύπωση των διατάξεων για την καθιέρωση και διεύρυνση της αρχής της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης: (αα) των εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημοσίου τομέα και δημοσίων επιχειρήσεων κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 60 και (αβ) των ερευνητικών δεδομένων, που βρίσκονται στην κατοχή είτε των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είτε των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών και των τεχνολογικών ή ερευνητικών φορέων του άρθρου 3 του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή των οργανισμών χρηματοδότησης της

έρευνας, (β) ο καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και τρόπων διευκόλυνσης για την υλοποίηση της περαιτέρω χρήσης των δημόσιων δεδομένων ως ανοικτών δεδομένων, και (γ) η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Ιουνίου 2019 για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, με σκοπό να προαχθεί η χρήση των ανοικτών δεδομένων και να ενθαρρυνθεί η καινοτομία στον τομέα των προϊόντων και των υπηρεσιών.

2. Οι κείμενες διατάξεις για την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα, καθώς και τις πληροφοριακές υποχρεώσεις των φορέων της παρ. 1 εξακολουθούν να ισχύουν, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων αυτού του νόμου.

3. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται σε: (α) έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, (β) 4.»

- Άρθρο 60 Ορισμοί ανοικτών δεδομένων

«Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «Φορείς του δημόσιου τομέα»: οι κρατικές αρχές, κεντρικές και περιφερειακές, οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, οι Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου κατά την έννοια της παρ. 2 και οι ενώσεις που σχηματίζονται από μία ή περισσότερες από τις ανωτέρω αρχές ή από έναν ή περισσότερους από τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου του παρόντος, 2).... 5) «έγγραφο»: κάθε έγγραφο ή τμήμα εγγράφου, πληροφορία ή δεδομένο, που εκδίδεται ή έχει ανατεθεί προς διαχείριση στους φορείς του παρόντος κεφαλαίου στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους ή, εφόσον πρόκειται για δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια της περ. 3, στο πλαίσιο της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών γενικού συμφέροντος, και ιδίως μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις των διοικητικών αρχών, γνωμοδοτήσεις, αποφάσεις, αναφορές, ανεξάρτητα από το μέσο αποτύπωσης που χρησιμοποιείται (π.χ. αποτύπωση σε χαρτί, αποθήκευση σε ηλεκτρονική μορφή ή ηχητική, οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή). Ως «έγγραφα», για την εφαρμογή αυτού του νόμου, λογίζονται και τα ιδιωτικά έγγραφα, που βρίσκονται σε αρχεία (φακέλους) φορέων του δημόσιου τομέα και χρησιμοποιήθηκαν ή λήφθηκαν υπόψη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, 6) ...»

- Άρθρο 61 Γενικές αρχές

«1. Τα έγγραφα των φορέων του παρόντος Κεφαλαίου διατίθενται από τη στιγμή της ανάρτησης, δημοσίευσης ή αρχικής διάθεσής τους, ελεύθερα προς περαιτέρω χρήση και αξιοποίηση για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ενέργεια του ενδιαφερομένου ή πράξη της διοίκησης (αρχή της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας), με την επιφύλαξη των άρθρων 64 έως 66, 69 και 70. 2. Τα έγγραφα των φορέων του παρόντος Κεφαλαίου διατίθενται στο διαδίκτυο ως σύνολο δεδομένων ή μέσω προγραμματιστικών διεπαφών, σε ανοικτό μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, ο οποίος συμμορφώνεται με ανοικτά πρότυπα σύμφωνα με το άρθρο 63, από σταθερό σημείο απόθεσης. Αν δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή διάθεση των εγγράφων, απαιτείται η υποβολή αίτησης του ενδιαφερομένου σύμφωνα με το άρθρο 62.4. Η ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων των φορέων των παρ. 1 έως 3 αποκλείεται μόνο στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 59 και πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς από τον φορέα που τα κατέχει.»

- Άρθρο 62 Επεξεργασία αιτήσεων περαιτέρω χρήσης

«1. Αν δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή διάθεση των εγγράφων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 61, κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτημα για τη χορήγηση εγγράφων προς περαιτέρω χρήση.

Τα αιτήματα υποβάλλονται εγγράφως ή σε ηλεκτρονική μορφή στην υπηρεσία, η οποία έχει εκδώσει ή έχει στην κατοχή της το έγγραφο. 2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επεξεργάζονται με ηλεκτρονικά μέσα, όπου αυτό είναι δυνατό, τις αιτήσεις περαιτέρω χρήσης και χορηγούν το έγγραφο προς περαιτέρω χρήση στον αιτούντα ή, εάν χρειάζεται άδεια, οριστικοποιούν τη σχετική προσφορά τους προς τον αιτούντα σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 3, 4 και 5. 3. Με την επιφύλαξη ειδικών προθεσμιών που ορίζονται στις οικείες διατάξεις κάθε φορέα που κατέχει έγγραφα, οι παραπάνω φορείς χορηγούν το έγγραφο ή οριστικοποιούν τη σχετική προσφορά τους μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι είκοσι (20) επιπλέον ημέρες από τη λήξη του πρώτου εικοσαήμερου για αιτήσεις που χαρακτηρίζονται από τον φορέα ως περίπλοκες ή μεγάλης κλίμακας. Στην περίπτωση αυτή γνωστοποιούνται στον αιτούντα, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, ο χαρακτηρισμός της αίτησης ως περίπλοκης ή μεγάλης κλίμακας και η ημερομηνία λήξης της νέας προθεσμίας χορήγησης του εγγράφου. Κατά της ανωτέρω απόφασης χαρακτηρισμού δεν προβλέπεται η άσκηση διοικητικής προσφυγής. 4. Σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης, ο φορέας ανακοινώνει στον αιτούντα τους λόγους απόρριψης. Αν ο λόγος απόρριψης οφείλεται σε ζητήματα που άπτονται δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, στην απόφαση πρέπει υποχρεωτικά να μνημονεύεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο δικαιούχος, όταν είναι γνωστός, ή, εναλλακτικά, ο αδειοδότης, από τον οποίο ο φορέας του δημόσιου τομέα έχει λάβει το σχετικό υλικό. Η υποχρέωση του δεύτερου εδαφίου δεν ισχύει για τις βιβλιοθήκες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι βιβλιοθήκες Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, τα μουσεία και τα αρχεία. Κατά της απορριπτικής απόφασης ή της παράλειψης έκδοσης αυτής από τον οικείο φορέα εντός των προθεσμιών της παρ. 3 προβλέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, η οποία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο εγγράφως ή αποστέλλεται με ηλεκτρονικά μέσα, στην υπηρεσία, από την οποία ζητήθηκε η χορήγηση του εγγράφου. Η ως άνω προσφυγή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης στον αιτούντα ή τη συντέλεση της παράλειψης. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας οφείλει να αποφανθεί επί της προσφυγής εντός είκοσι (20) ημερών από τη διαβίβασή της σε αυτήν.».

Σύμφωνα με την αριθμ.535/2008 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σχετικά με την εφαρμογή του Ν.3448/2006 «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα» (Α' 57), που αντικαταστάθηκε από τον Ν.4727/2020: «4. β) Με τις προπαρατεθείσες διατάξεις θεσπίζονται οι όροι και προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος περαιτέρω χρήσης των εγγράφων του δημόσιου τομέα. Η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος προϋποθέτει, πάντως, το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά στοιχεία, το οποίο, ως ήδη ελέγχθη, έχει συνταγματική θεμελίωση και ρυθμίζεται ειδικώς στις μη θιγόμενες διατάξεις του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/1999). Η περαιτέρω χρήση αποτελεί επόμενο στάδιο εν σχέσει προς την πρόσβαση, αφού πρώτα αποκτάται μια πληροφορία και μετά χρησιμοποιείται. Κατά τούτο, το θεσμικό πλαίσιο για την περαιτέρω χρήση συνιστά κατ' ουσίαν διεύρυνση του ισχύοντος πλαισίου για το δικαίωμα πρόσβασης, η δε άσκηση του δικαιώματος περαιτέρω χρήσης εγγράφων τελεί υπό όρους και προϋποθέσεις (θετικές και αρνητικές) ανάλογες προς αυτές υπό τις οποίες τελεί και η άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης.».

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποδεχόμαστε την ενώπιον της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, με αριθμό πρωτοκόλλου 5423/24.2.2022, ενδικοφανή προσφυγή του κ. Θεόδωρου Διαμαντίδη, καθότι:

α) από το αίτημά του προκύπτει το εύλογο ενδιαφέρον αυτού κατά τρόπο αντικειμενικό από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης προσωπικής έννομης σχέσης, η οποία τον συνδέει με το περιεχόμενο των διοικητικών εγγράφων, στα οποία ζητεί να έχει πρόσβαση και

β) όμοια με τα αιτούμενα ή/και σε ευρύτερη κλίμακα στοιχεία προηγούμενων ετών είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Ελληνικού Κοινοβουλίου από τα έτη 2011 και 2012

και ακυρώνουμε το Α.Π. Φ.429.39/38/351333 - Σ.1334/15-2-2022, έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας σύμφωνα με το πιο πάνω αιτιολογικό.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 15.4.2022

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΙΝΗΣ

Κατά της παρούσας απόφασης χωρεί η άσκηση αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Διοικητή
2. Επικεφαλής ΜΕΕ
3. Τομέας ΟΤΑ (α' και β' βαθμού), Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Μετανάστευσης-Ιθαγένειας
4. Αναφερόμενη Ε-Ε